

1904 - 2024

**ProAgria**

Österbottens Svenska  
Lantbrukssällskap

120 år!

# VÄXTODLINGSKONFERENS

ÖREBRO 29.1.2025

*Lantbrukets beredskap i Finland*



Meira-Pia Lohiluoma

Direktör

ProAgria Lantbrukssällskapet

+358(0)505685515

Handelsesplanaden 16 D

65100 Vasa



- ”Beredskapsaktivist”;
  - Primärproduktionens representant i olika samarbetsforum
  - Ordförande i den regionala beredskapsforum
  - Sakkunnig
- Direktör
- Ledarskap
- Yrkeslärare
- Hortonom

# ProAgria

Österbottens Svenska  
Lantbrukssällskap

#VILYCKASTILLSAMMANS

## RÅDGIVNING

GEMENSKAP HEIMAN

VÄXTHUS ekologisk

gårdsteam DRÄNERING

GIVANDE KUNDMÖTEN

ProAgria HUSDJUR

Österbottens Svenska Lantbrukssällskap HELHETS-  
LÖSNINGAR

## KOMPETENS

INHEMSK MAT fastighetsförmedling

planering VÄXTODLING

BOKFÖRING EKONOMI

kund FÖRETAGSLEDNING

UPPFÖLJNING

FLEXIBILITET

generationsväxling

FARMARI

# ProAgria

Österbottens Svenska  
Lantbrukssällskap

# 121 år av Lantbruksrådgivning!



# ProAgria

# ProAgria

Österbottens Svenska  
Lantbrukssällskap

#VILYCKASTILLSAMMANS

## RÅDGIVNING

GEMENSKAP HEIMAN

VÄXTHUS ekologisk

gårdsteam DRÄNERING

GIVANDE KUNDMÖTEN

ProAgria HUSDJUR

Österbottens Svenska Lantbrukssällskap HELHETS-  
LÖSNINGAR

## KOMPETENS

fastighetsförmedling  
planering VÄXTODLING

BOKFÖRING EKONOMI

kund FÖRETAGSLEDNING

UPPFÖLJNING

FLEXIBILITET

generationsväxling

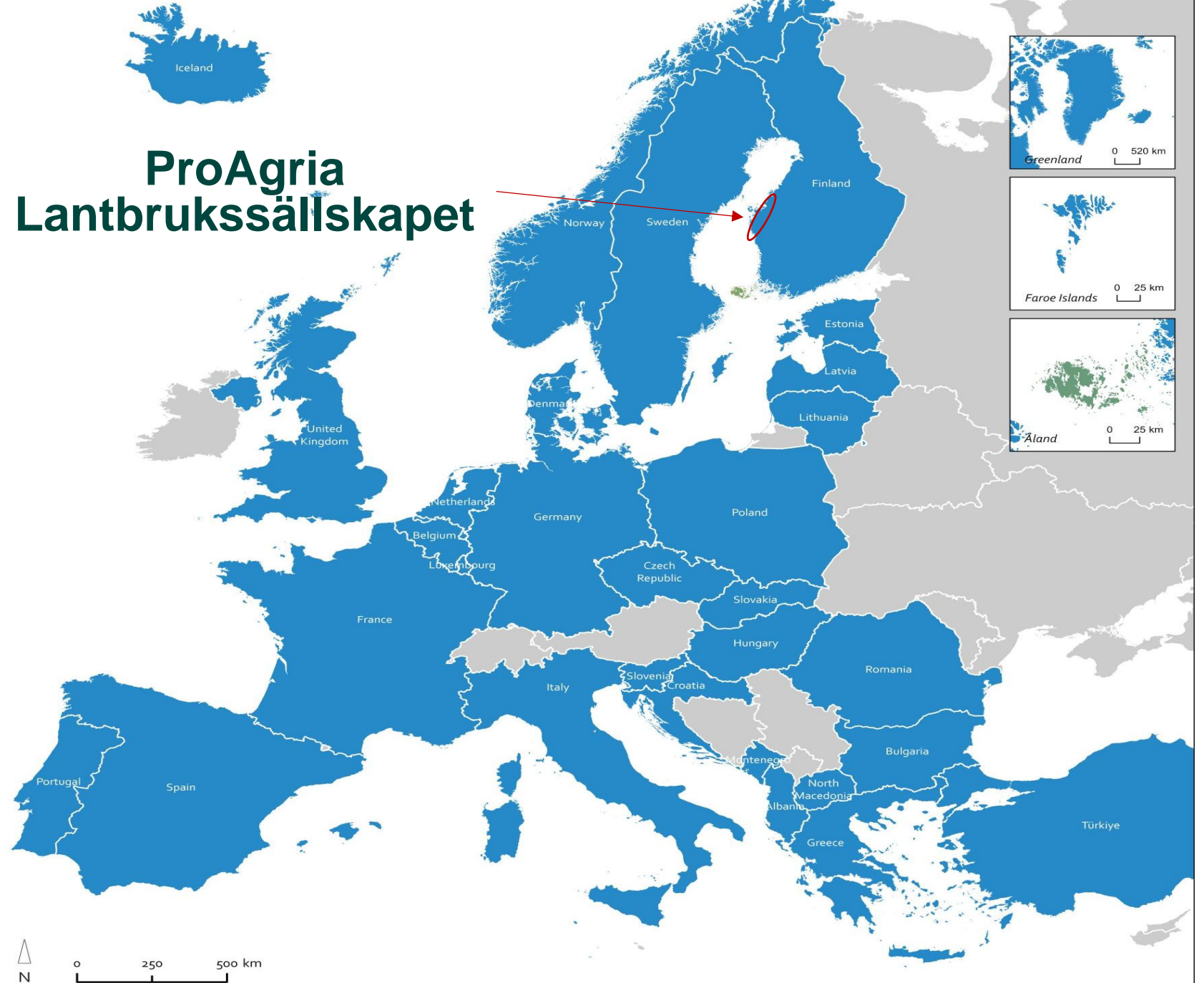
# ProAgria

Österbottens Svenska  
Lantbrukssällskap

FARMARI

ProAgria

# ProAgria Lantbrukssällskapet



# Regionalt rådgivningsarbete

..och utvecklingsarbete!





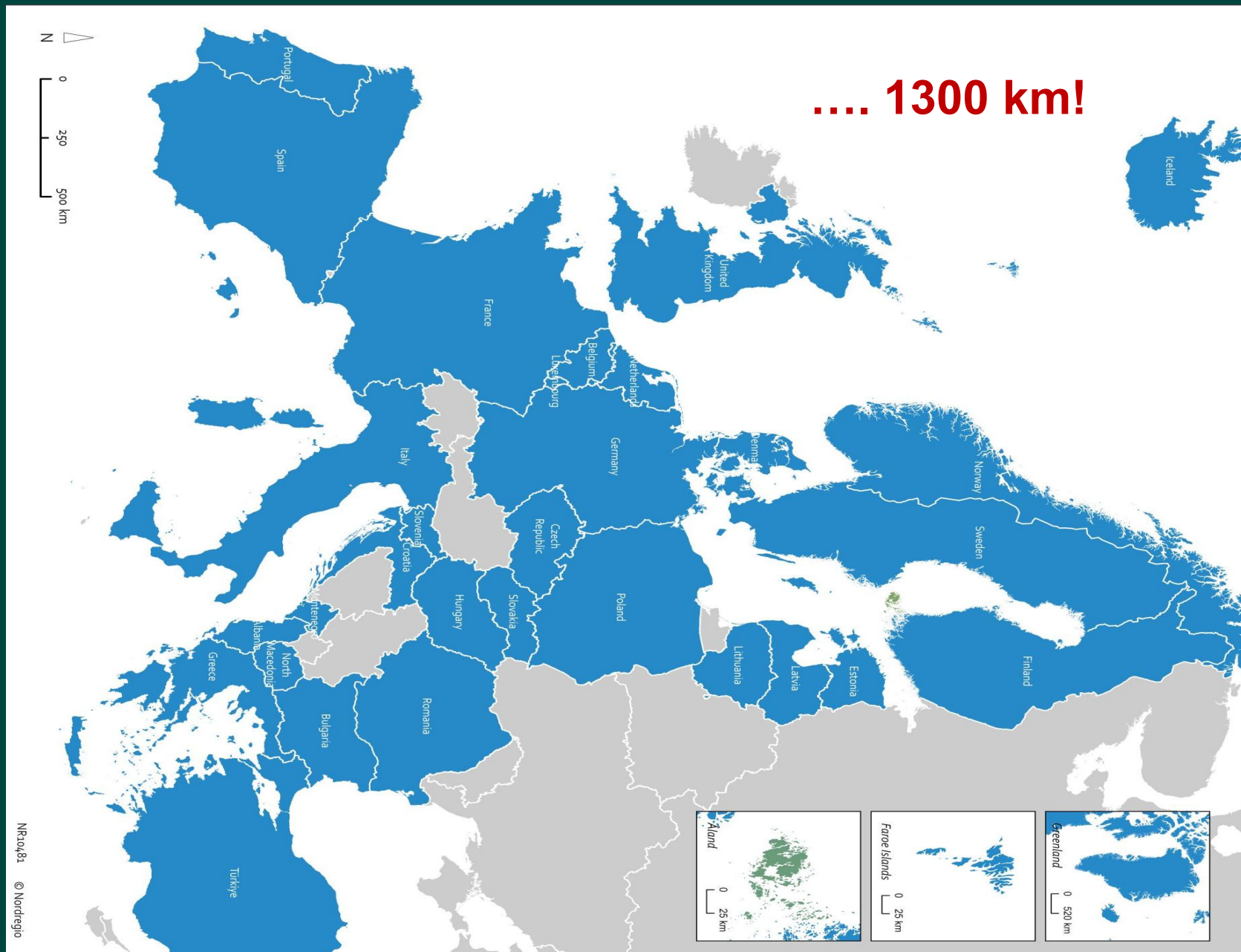
# BEREDSKAP i Österbotten!

ProAgria  
Österbottens Svenska  
Lantbrukssällskap

Närings-, trafik- och  
miljöcentralen



NR10481 © Nordregio



# VAD ÄR BEREDSKAP?

The logo for ProAgria, featuring a green circular icon with a white stylized 'P' followed by the text 'roAgria' in a dark green, sans-serif font. The background of the slide is a photograph of a brown and white cow grazing in a field of tall green grass under a blue sky with light clouds.

ProAgria

Beredskap innebär att man på förhand förbereder sig på olika katastrofer, krissituationer och till och med på krigstid.

*(Inrikesministeriet)*

# Varför Beredskap?

- **Covid-tiden;**
  - Ökad beredskap i operativa verksamheten
  - ”Covid-grupp”; Tät samarbete med regionens andra aktörer inom primärproduktion
  - Kalibrering av läget, anvisningar etc.
- **Kriget i Ukraina, vårvinter 2022;**
  - Utvecklingsprojekt Beredskap i Österbotten startade april 2022
  - Samarbete med kommuner och myndigheter; spindel i nätet & personlig intresse
  - Nationellt & lokalt viktig arbete
  - Flera nationella projekt (*beredskap, maskiner, odlingsområden etc*)
  - Samarbete Swe –Fin  
(*Hushållningssällskapen i Sverige -ProAgria*)



# Målsättning:

Den lokala matförsörjningen skall fungera i olika störningssituationer!

→ **Producentens roll & kunnande!**

*”Myndigheter & tjänstemän hade sina planer färdiga i byråådor”,  
ryggen var fri!*



## FÖRSÖRJNINGSBEREDSKAPENS NIVÅ



Internationell



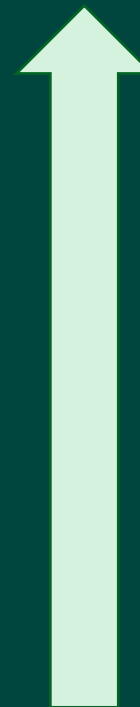
Nationell



Regional



Individ/Hushåll



# Primärproduktion



**KOMMUNER!**



**BYAR!**



**GÅRDAR!**

**BEREDSKAP PÅ GÅRDSNIVÅ**

# BEREDSKAP PÅ GÅRDSNIVÅ



## ÄR PÅ GÅRDENS ANSVAR!

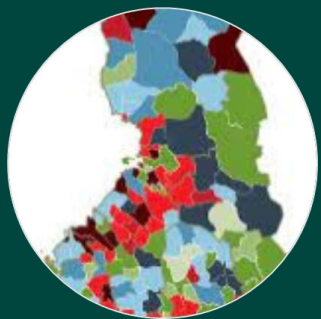
6

**BEREDSKAP PÅ GÅRDSNIVÅ**

På min gård!

**ProAgria**  
Österbottens Svenska  
Lantbruksällskap

**Aktion**  
Österbotten



- **ANSVAR**
- **SKYLDIGHET**
- **PLANER**
- **KAPACITET**
- **RESERVERINGAR**
- **ÖVNINGAR**



**LIVSMEDELSFÖRSÖRJNING I  
OLIKA KRISSTUATIONER!**



# Försörjningsberedskapens organisering i Finland

## FÖRSVARSMAKT / President

Regering/riksdag

De olika ministerier, bla  
Jord- och skogsbruksministeriet



Livsmedelsverket (nationell)  
[www.ruokavirasto.fi/sv/om-oss/vad-ar-livsmedelsverket](http://www.ruokavirasto.fi/sv/om-oss/vad-ar-livsmedelsverket)



NTM-centraller (lokala)  
[www.ely-keskus.fi/sv/ely-keskukset](http://www.ely-keskus.fi/sv/ely-keskukset)



Kommuner



Jordbrukare

ProAgria

FÖRSÖRJNINGSBEREDSKAPSCENTRAL (nationell)

[www.huoltovarmuuskeskus.fi/sv](http://www.huoltovarmuuskeskus.fi/sv)

Pooler; energi, livsmedel, logistik etc



ELVAR kommittéer (5st i Fin)  
+ regionala Elyar samarbetsgrupper

Regionalförvaltningsverket

[www.avi.fi/sv/om-oss](http://www.avi.fi/sv/om-oss)

(Övervakning, tillstånd etc)

MPK (Försvarsutbildning)

<https://mpk.fi/sv/>

# Försörjningsberedskapscentralen i Finland

**Huoltovarmuuskeskus**  
Försörjningsberedskapscentralen  
National Emergency Supply Agency

Vision  
**Ett slagttåligt Finland**

De centrala fenomenen i omvärlden

- Förändringar i säkerhetsmiljön
- Klimatförändringen
- Kraven på den kritiska infrastrukturen
- Förändringar i regleringsmiljön
- Försörjningsberedskapens ekonomiska förutsättningar

**Mission**  
Vi bygger tillsammans ett slagttåligt samhälle, så att samhället fungerar även i krissituationer och att livet fortsätter med minsta möjliga störning

**Strategiperiodens fokusområden**

- Energiförsörjning
- Transporter och leveranskedjor
- Digital säkerhet och informationsförsörjningsberedskap
- Livsmedels- och vattenförsörjning
- Produktionsekonomiska arrangemang inför en eventuell allvarlig kris

# 2025: Försörjningsberedskapscentralen startar programmet

## Mat och vatten 2030

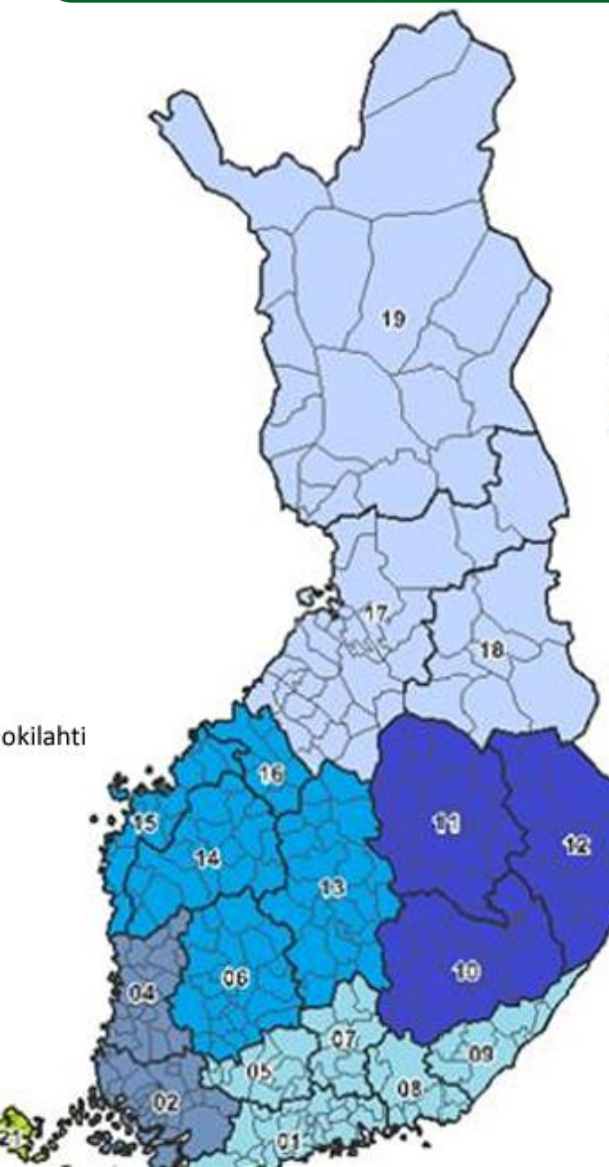
- **Målsättning: utveckla Finlands förmåga att producera näring samt garantera näringsproduktionen i långvariga kriser.**
- Ett funktionellt samhälle kräver en fungerande mat- och livsmedelsproduktion, handel och distribution, måltidstjänster samt vattenförsörjning och avfallshantering.
- Eftersom livsmedels- och vattenförsörjningen påverkar samhället övergripande ska genomströmningen av mat och materialkretsloppet i olika produktionsverksamheter säkras under alla omständigheter.
- För att säkerställa försörjningsberedskapen är det också viktigt att utnyttja resurserna i kretsloppet samt utveckla reservlösningar i livsmedels- och vattenförsörjningen.





## Näringslivets beredskaps kommittér

# Samarbete är beredskap!



- **ELVAR-kommittér, 5 st (Näringslivets beredskaps kommitté)**
- **Ytterligare lokala kommittéer på landskapsnivå**
- **Månadsmöten**
- **Veckomöten**
  - kartlägga, kalibrera, samla info, sprida info = förstärka nätverk och öka förståelse på varandras roll!
  - **LÄGESBILD** för varje näringssektor (grönt/gult/rött)
- "Covid-gruppen" lever kvar

## Vad gör ProAgria, konkret?

- Samarbete med myndigheter/tjänstemän på kommun och landskapsnivå, övningar
- Samla och sprida information
- Öka förståelsen om primärproduktionens betydelse i olika krissituationer
- **Utbildning av jordbrukare i Gårdsspecifik beredskap**
  - Beredskaps workshop
  - Checklistor
  - Beredskapsguide (*verktyg för rådgivare*)
- **Utbildning av Reserverade jordbrukare, tillsammans med Försvarsutbildning och kommuner**
  - Beredskaps workshop (*undantagstillstånd*)



## Sammanfattning från ProAgria Lantbrukssällskapet:

- Beredskap är på företagets ansvar → Beredskap är ledarskap!
- Informations utbyte behövs → Beredskap är samarbete!
- Övningar behövs; på gårdsnivå / odlingsområde / lokalt / nationellt
- Lönsam jordbruk är grunden till bra beredskap!
- Näringslivets samarbete nödvändigt; logistik, energi, vatten, IT, sjukvård
- Bra beredskap = snabb återhämtning!
- **Mat skall produceras i alla lägen!**

# Material



## Beredskapsworkshop



## VAP

(Reserverade jordbrukare)



## Checkkort

+ Digital Beredskapsguide Q1/25;  
rådgivare & producenter



ProAgria

**Tack!**

**#vilyckastillsammans**